

Kommunal målsetting for forvaltning av hjortevilt i Brønnøy

Vedtatt i Driftsutvalg II i sak 2023/18 19.04.2023

Hovedmål 2023-2025

Brønnøy kommune skal ha en levedyktig og bærekraftig hjorteviltbestand med nærings- og rekreasjonsmessig nyttiggjøring av viltressursen, samtidig som ulemper for landbruksnæring og andre samfunnsinteresser skal holdes på et lavt nivå.

Elg

Uten å ha et eksakt mål for antall elg i vinterbestanden skal indekser fra hjorteviltregisteret brukes aktivt som et redskap etter hver jakt sesong for analyse.

1. Avskytningsprosent; hanndyr vs. hunddyr

Den prosentvise fordelingen av skutte dyr skal ikke overstige 60 % for noe kjønn.

2. Sett ku pr. okse

Ku/okse forholdet basert på registreringer fra ”Sett elg” bør i perioden være mellom 1,5-2,0.

I en naturlig elgbestand vil ku/okse-forholdet være nær 1:1, mens det i Norge er vanlig å ha 1,5-2,5 kyr per okse. Dette skyldes først og fremst et ønske om å produsere mye elg da en okse i snitt kan dekke 1,5-2 kyr.

Gjennomsnittet «Sett ku pr. okse» i perioden 2000-2022 i Brønnøy er 2,04.

3. Slaktevekter kalv

Gjennomsnittsvakta på kalv skal økes i planperioden.

Gjennomsnittvekt på kalv tilbake til 2014 viser liten variasjon. Den ligger på 57 – 59 kg. Men det er lite statistisk materiale grunnet lav prosentvis kalveskyting. Og det finnes ikke statistikk før 2014.

Til sammenligning i Sømna tilbake til 2010 viser samme tall.

4. Slaktevekter ungdyr

Gjennomsnittsvakta på ungdyr skal økes i planperioden.

Gjennomsnittvekt på ungdyr tilbake til 2014 viser variasjon mellom 115-125 kg. Det finnes ikke statistikk før 2014.

Til sammenligning i Sømna tilbake til 2010 viser variasjon mellom 119-130 kg.

5. Avskyttingsprosent unge dyr (kalv og 1,5 års ungdyr)

I planperioden skal det felles minimum 60 % unge dyr (kalver og 1,5 års dyr).

I planperioden skal det felles minimum 20 % kalver, men tilstrebe en høyere prosentandel som skal økes til minimum 30 % kalver i neste planperiode.

I moderne hjorteviltforvaltning er det å skyte kalv en viktig del av en målrettet bestandsforvaltning. Ikke fordi det å skyte kalv er et mål i seg selv, men fordi dagens tette bestander ikke gir rom for at alle kalver skal vokse seg inn i bestanden. Fokuset i dagens hjorteviltforvaltning er ikke et størst mulig kjøttutbytte. Det overordnede målet er å sikre kvaliteten på de dyra som går igjen etter jakta. Det betyr at de mest produktive dyra av begge kjønn skal leve videre for å utgjøre en robust og produktiv bestand.

I perioden 2000-2022 er det felt i gjennomsnitt 18,5 % kalv pr år i Brønnøy.

Til sammenligning er det i Sømna felt 28,7 % kalv i samme perioden, og i Nordland fylke felt 30,2 % kalv i samme perioden. For hele landet er tallet 32,5 %.

6. Trafikkdrept elg og jaktuttak

Gjennomsnittlig antall trafikkdrepte elg bør ikke overstige 4 % av jaktutbyttet i planperioden.

I perioden 2018-2021 er det felt 643 elg i Brønnøy. 11 dyr er trafikkdrept i samme periode, som utgjør 1,7 %.

7. Bestandsutvikling

Elgbestanden skal i perioden holdes på nivået den har etter avslutning av perioden 2018-2022, og innenfor rammene av de andre mål som er satt i denne planen. Men det anbefales større prosentmessig avskyting av kalv enn det som statistikk bakover viser. Dette kan gi høyere vekter på ungdyr over tid..

8. Beitetaksering

Siste beitetaksering var i 2017. Sammenlignet med taksten i 2013 ser beitetrykket i store trekk ut til å være stabilt eller avtagende for alle områdene unntatt ytre Brønnøy, der det har vært en liten økning. Det er ikke gjort noen vurderinger etter dette.

9. Aktiv bruk av hjorteviltforskriften

Hjorteviltforskriftens bestemmelser skal brukes aktivt med hensyn til å balansere elgbestanden på et nivå som er innenfor rammene av de andre mål som er satt i denne planen. Bestemmelsene skal også brukes med hensyn til sanksjonsmuligheter ved mislighold av rapporteringsplikt. Og andre bestemmelser som kan være aktuelle skal brukes for at forvaltningen skal være fornuftig samlet sett i kommunen.

10. Minsteareal elg

Minstearealet for elg er i dag 2000 da. Det bør vurderes om minstearealet skal endres fra 2000 da til 1800 da. Jfr. Hjorteviltforskriften § 6 minstearealet det viktigste virkemiddelet i reguleringen av bestandens størrelse.

I vedtatt bestandsplan for perioden 2022-2025 er det godkjent at minstearealet pr. dyr er 1800 da.

Hjort

Det er åpnet for hjortejakt i Brønnøy fra sesongen 2023/2024.

Minsteareal hjort

Minstearealet for hjort er på 5000 da.

Rådyr

Det tildeles fellingskvoter på 60 vald, av disse har 13 vald kvotefri jakt. Det bør jobbes med å slå sammen små vald for å kunne få fri avskyting. Mange små vald gir heller ikke full utnyttelse av arealet. Forholdet mellom tildelte kvoter og faktisk felte dyr viser at fellingskvotene er langt fra utnyttet. Forvaltningsmessig anbefales det å felle flere voksne hundyr.

Det har vært et økende antall påkjørsler av rådyr på veiene i Brønnøy, ut av det må en anta at bestanden er sterkt økende. Det må være et mål å ha en reduksjon av antall påkjørsler.

Rådyr i by og bynære områder er også et økende problem. Det må settes inn tiltak for å minske disse problemene.

2008 er første året med tall på Hjorteviltregisteret. Statistikken fra Hjorteviltregisteret viser i perioden 2008-2022 at det er felt 1650 dyr disse 15 årene. Fellingsstatistikken viser jevn felling de siste 6 årene med et gjennomsnitt på 176 felte rådyr pr. år.

Minsteareal rådyr

Minstearealet for rådyr på 400 da.

Samarbeid over kommunegrenser

Viltforvaltningen i Sømna og Brønnøy er ivaretatt av Sør-Helgeland landbrukskontor, og det er naturlig at forvaltningen etter hvert blir mest mulig lik i de to kommunene.

Det skal være et samarbeid innen ivaretagelse av fallvilt. Felles viltvakttelefon og felles fallviltgruppe er allerede opprettet.